

ახალი ახალი

შენათილება

31.01-06.02.2019

№2 (836) გათვალისწინებულია 1998 წლიდან

www.akhaliganatleba.ge

პროფესიული უნარების გამოცდა სავალდებულო წესსაბიჯი აღარ იქნება

ეროვნული გამოცდების მინიმალური საზღვარი

სკოლის გამოსაშვები გამოცდები უქმდება

საბაზო საფეხური 9-წლიანი სწავლებიდან 10-წლიანზე გადადის

გამოსვლის ახალი მოდელები

მოსაშვები ახალი - 2019 წელი

- მოიხსნება გამოსაშვები გამოცდები მე-11 კლასებისთვის;
- მე-12 კლასში გამოცდები ჩატახდება ახსებელი ფორმით და ამ ეტაპზე ახ შეიცვლება ატესტაციის გაცემის წესი;
- იმ პირობებში, რომლებშიც წინა წლებში ვეი გადაცხეს ბაიიხი თუნდაც ერთ საგანში და ვეი ილეს ატესტატი, უფლება აქვთ დახევისტიხინდენ შესაბამის გამოცდაზე;
- ერთიანი ეროვნული გამოცდების ფორმატი ცვლილებები ახ იგეგმება - შეიცვალა წესი, ხომლის მიხედვითაც ახრევით საგანში ჩაჭიხს ან გამოცდაზე ახგამოცხადების შემთხვევაში აბიუქიენტი ახგავდა გხანტის მიღების შესაძლებლობას.

დაწესების ახალი - 2020 წელი

- მისაღები გამოცდები ჩატახდება სამ სავალდებულო საგანში: ქართული ენისა და ლიტერატურის და უცხო ენის გამოცდები სავალდებულო იქნება ყველა აბიუქიენტიისთვის; მესამე სავალდებულო საგანი განისაზღვრება უმაღლესი სასწავლებლების ჰიგოჩამების მიხედვით: მათემატიკა - ტექნიკური მიმართებების შემთხვევაში ან ისტოიხია - ჰუმანიტარული მიმართებების შემთხვევაში;
 - აბიუქიენტებს კლავინდებუხად შეუზღუდავად შეეძლებათ აიხიონ ხოგოიხ ტექნიკური, ასევე ჰუმანიტარული მიმართებების ჰიგოჩამები.
- უნივერსიტეტებს აქვთ უფლება, დაამატონ ჰიგოჩამის ხელეწინაუქი ახრევით გამოცდა (ზოგადი უნარების გამოცდის ჩათვლით).
- უნივერსიტეტებს, ჰიგოჩამების ჰიოიხიეტებიდან გამომდინარე, უფლება აქვთ, თავად განსაზღვრონ გადასაცხავი ბაიიხი თოთოუელი საგამოცდო საგნისთვის; ჩაიიხებები ისევ ცენტიალიზებულად განხოიცილება შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტიის მიეი;
- შეიცვლება საგანგო დაფინანსების წესი - გათვალისწინებული იქნება სავალდებულო საგნთა ახალი წესი.

სოფო გორგოძე

ველოდებით სკოლის როლის თანდათან ზრდას, განათლების ხარისხზე მეტ ორიენტაციას, ფოკუსირებას რეალურ ცოდნაზე და არა გამოცდისთვის მომზადებაზე; გამოცდების დუბლირების აღმოფხვრას, რომელიც პირდაპირი და თვალსაჩინო შედეგი იქნება, რადგან ერთი და იმავე საგნის გამოცდის ჩაბარება ორჯერ აღარ მოუწევს მოსწავლეს. ასევე, მნიშვნელოვანი შედეგი იქნება მშობლების დანახარჯების შემცირება, რომელსაც ცვლილებებით ვვარაუდობთ და რომელიც ასევე ლოგიკური მეჩვენება. დაბოლოს - უნივერსიტეტების ავტონომიურობის ეტაპობრივად ზრდა.

რეზო აფხაზავა

ზოგიერთს გამოცდა განათლების მამოძრავებელ ძალად მიაჩნია და ამიტომ უნდა განიმარტოს, რომ იგი აჩენს არა განათლების მიღების, არამედ მხოლოდ გამოცდის ჩაბარების მოტივაციას, ხოლო გამოცდისთვის მზადების პროცესი კი არ არის განათლება, მისი საუკეთესო გავებით. გამოცდას აქვს (უნდა ჰქონდეს) კონკრეტული მიზანი და დანიშნულება. ჩვენ შემთხვევაში, საატესტატო გამოცდების მიზანი მთლიანად დაკარგულია, ხოლო ზოგადი უნარების გამოცდის კი - მიუღწეველი.

სიმონ ჯანაშია

რაც ნაკლები ცენტრალიზებული გამოცდა იქნება, მით უფრო სამართლიანი, ხარჯთაღმწიკური, განვითარებადი სისტემის შექმნის შესაძლებლობა გვექნება. ეს ცვლილებები აუცილებელია, მაგრამ არასაკმარისი იმისთვის, რომ რაღაც გაუმჯობესდეს. საჭიროა განათლების ხარისხის მოთხოვნის ზრდის ნახაღისება; უფრო დიფერენცირებული პოლიტიკის ინსტრუმენტების გამოყენება; მნიშვნელოვანია სკოლებში პროგრამების მრავალფეროვნების ნახაღისება და ა.შ.

ზაზა ფირალიშვილი

გამოცდების გაუქმება გულისხმობს, რომ ჩვენ გვყავს კრიტიკული ოდენობა ისეთი პედაგოგებისა, ვინც სწავლების ყოველდღიურ პროცესს ისე პატრონობს, როგორც საჭიროა და ნაბიჯ-ნაბიჯ მიჰყავს ბავშვი არა რაღაც ალგორითმების ათვისებისაკენ, არამედ, როგორც მაქსიმალური იტყოდა, სულის ახალი მდგომარეობისაკენ. ამ შემთხვევაში, ცხადია, გამოცდა ზედმეტი ტვირთია. ახლა, თავად განსაჯეთ, გვყავს თუ არა. თუ გვყავს, გამოცდების გაუქმებას აზრი აქვს. თუ არ გვყავს, ხომ არ შემოიბრუნდება ავადსახსენებელი 70-იანი წლები, როდესაც მისაღებ გამოცდაზე ატესტატების კონკურსი იქნა შემოღებული და ამან სკოლებში არნახული კორუფცია გააჩინა? სულ ცოდილო და თუ ასეთი პედაგოგები არ გვყავს, გამოცდების გაუქმება, უმაღლესი ვალდებულების ჩამოწმებას ემსგავსება და უფრო პოლიტიკური აქტია, ვიდრე საგანმანათლებლო. მკვდრადშობილი „სტრუქტურული ცვლილებების“ პროექტები კარგს ვერაფერს მოგვცემს, თუ ძირეულად არ შეიცვალა ჩვენი დამოკიდებულება განათლების, როგორც ფუნქციის მიმართ. ეს რთული და დიდი თემაა და მას აქ არ შეეხება. სამწუხაროდ, ეს სფერო ვერ გამოთავისუფლდა მიმდინარე პოლიტიკის გავლენისაგან. პოლიტიკურად არასტაბილურ ვითარებაში შეუძლებელია 10-15 წელზე გათვლილი სტრატეგიის შემუშავება.

ირინა აბულაძე

10 წლამდე საბაზო განათლების გაზრდა ნიშნავს, რომ სახელმწიფო იღებს ვალდებულებას, იმ 13 პროცენტზე მეტ მოსწავლეს, რომელიც ყოველწლიურად ტოვებს სკოლას მეათე კლასში, მისცეს საფუძვლიანი ზოგადი განათლება და აუცილებლად უზრუნველყოს მისი ინფორმირებული გადაწყვეტილების მიღების შესაძლებლობა.

დისკუსია „ღაღა ენის“ გარშემო

ფრთხილად – „ღაღა ენა“!

გვერდი 4

ღია გაკვეთილი

გთავაზობთ ნაღის მუნიციპალიტეტის დახაქოვის საჯაო სკოლის ისტოიხის მასწავლებლის, ნანა სობოლონიანის მიეი მე-9 კლასში ჩატახებული ღია გაკვეთილის გეგმას, თემაზე – „ღავით აღმაშენებლის ეპოქა“

გვერდი 6

სალომონიანი საყურადღებოდ!

ბოლოვით გაითვალისწინოთ, რომ 2019 წლის 1 იანვრიდან ორგანიზაციები ვალდებული არიან, დოკუმენტაცია (ამ შემთხვევაში, გავითის სალომონიანი სალომონიანი) შეასრულონ კვალიფიციური ელექტრონული სალომონიანი ან/და ახ დოკუმენტაცი (სალომონიანი) დაამოწმონ კვალიფიციური ელექტრონული შტაბით.

აქედან გამომდინარე, „ახალი განათლებების“ რედაქცია მოგართავთ თხოვნით, ჩვენს მიერ მოწოდებული მატერიალური სალომონიანი, 10 თებარვლამდე, გადმოგვიგზავნოთ ელექტრონულ ფოსტაზე axaliganatleba1@gmail.com, რომელსაც დაგიმოწმებთ ელექტრონული სალომონიანი და უკან დაგიბრუნებთ. ახ კროცადურა საშუალებას მოგცემთ, სალომონიანი რულებები უკროცადურად ატვირთოთ სალომონიანი ფუნქციონირების ელექტრონულ სისტემაში.

ბოლოვით, აუცილებლად დაიცვათ მიითიბებული ვადა.

დაამატებითი ინფორმაციისთვის დაგვიკავშირდით ნომერზე: 593 300 264, 599 88 00 73

გადალოთ თანამშრომლობისთვის!

რაფორმა

პირველი შეფასებები

საატესტატო გამოცდების გაუქმება, ერთიანი ეროვნული გამოცდების მინიმალური სია, პროფესიული უნარების გამოცდის სავალდებულო ნუსხიდან ამოღება და უნივერსიტეტების გაზრდილი ავტონომია – როგორ აფასებენ განათლების ექსპერტები და სპეციალისტები დაანონსებულ ცვლილებებს და არის თუ არა ნარმობენილი მოდელი არსებულზე უკეთესი საშუალება განათლების ხარისხის ასამაღლებლად.

რამონ ავშალაშვილი
„კოალიცია – განათლება ყველასთვის“,
განათლების სპეციალისტი

სიმონ ჯანაშია
განათლების სისტემის მკვლევარი

მოკლედ, გამოცდა არ არის განათლების მოტივატორი და მისი ორიენტირების განმსაზღვრელი! უპირველეს ყოვლისა, უნდა შევთანხმდეთ, რომ დღეს საქართველოს სკოლების დიდი ნაწილი თავის ფუნქციას მარჯვედ ვერ ასრულებს და არ უნდა გვეგონოს, რომ გამოცდებით ან მათი გაუქმებით, სკოლას გავაძლიერებთ.

ახლა ცოტა უფრო ვრცლად: ზოგიერთს გამოცდა განათლების მამოძრავებელ ძალად მიაჩნია და ამიტომ უნდა განიმარტოს, რომ იგი აჩენს არა განათლების მიღების, არამედ მხოლოდ გამოცდის ჩაბარების მოტივაციას, ხოლო გამოცდისთვის მზადების პროცესი კი არ არის განათლება, მისი საუკეთესო გაგებით. გამოცდას აქვს (უნდა ჰქონდეს) კონკრეტული მიზანი და დანიშნულება. ჩვენ შემთხვევაში, საატესტატო გამოცდების მიზანი მთლიანად დაკარგულია, ხოლო ზოგადი უნარების გამოცდის კი – მიუღწეველი.

1. საატესტატო გამოცდები

სულ ცოტა ხნის, მაგრამ მრავალი რეფორმის ნინ, საატესტატო გამოცდების მიზანი იყო ეროვნული გამოცდების სიმძიმის სკოლებზე გადმოტანა და ამით სასკოლო განათლების მნიშვნელობის გაზრდა (მისი მიღწევაობაც ცალკე საკითხია). ეს მიზანი განათლების პოლიტიკის სწრაფ-ხშირი ცვლილებების ფონზე საერთოდ დაიკარგა. სამაგიეროდ მივიღეთ ზოგადი განათლების მინიმალური კომპეტენციის დადგენის შემთხვევითი კვაზი-სისტემა. განათლების მიზნები ძალიანაც მშვენიერი გვაქვს, თუმცა ეს გამოცდები მათი მიღწევის შესაძლებლად არ გამოდგება.

საატესტატო გამოცდები, მეტწილად, ამოწმებს ახსოვს თუ არა მეთერთმეტეკლასელ ვანოს, 2018 წლის 24 მაისის დღისათვის ნახევარზე, რომ კუთხის ორ ტოლ ნაწილად გამყოფ სწორ ხაზს ენოდება ბისექტრისა და არა დირექტრისა. შეუძლია თუ არა ვანოს ამის გამოყენება ცხორებაში, ეს ჩვენთვის ბოლომდე უცნობი დარჩება. ამით უნდა გავიგოთ ჩვენი სკოლები თავის ფუნქციას კარგად ასრულებენ თუ არა? ამით უნდა შევავსოთ მიაღწია თუ არა ვანომ ეროვნული განათლების მართლაც მნიშვნელოვან მიზნებს? ამით ერთობოდა კომენსიკი? მოკლედ, ამ გამოცდებმა აზრი კი დაკარგა, მაგრამ, სამაგიეროდ, მეორე სუნთქვა გაუხსნა რეპეტიტორობის ინსტიტუტს და გაჭირვებული ოჯახის შვილები კიდევ უფრო არათანაბარ პირობებში ჩააყენა. სახელმწიფომ იცის (ეროვნული და საერთაშორისო შეფასებებით), რომ ბავშვებმა ბევრი რამ არ იციან, მაგრამ მაინც უნესებს მათ გამოცდას. გამოცდას რომ, ამით სახელმწიფო აიძულებს მოსწავლეებს და მათ ოჯახებს სხვაგან ეძებონ გამოსავალი, დახარჯონ ფული და მოაჩვენონ ისევ სახელმწიფოს, თითქოს მან თავისი საქმე კარგად გააკეთა. ასე რომ, ინსტრუმენტი, რომელმაც ფუნქცია დაკარგა და კონტრპროდუქტიული გახდა, გასაუქმებელია!

2. ზოგადი უნარების გამოცდა

უნარების გამოცდის მიზანია, ცენტრალიზებულად შეურჩიოს უნივერსიტეტებს აბიტურიენტების საერთო რაოდენობიდან ვინ არის უფრო კარგად მომზადებული და ვინ იმსახურებს უმაღლესი განათლების მიღებას. ანუ, თუ ნიკო ძალიან ქულებით ჩააბარებს ზოგადი უნარების ტესტს, შეიძლება ითქვას, რომ ნიკო მზადაა და კარგად ისწავლის უნივერსიტეტში. თუმცა, კვლევებმა გვაჩვენა, რომ წინასწარმეტყველების ეს „ბროლის ბურთი“ ცუდად მუშაობს და კრებსითი ნიკო სულაც არ არის იმაზე უკეთესი სტუდენტი, ვიდრე კრებსითი ვანო, რომელსაც ნაკლები ქულები ჰქონდა უნარებში. მოკლედ, აღმოჩნდა, რომ ინსტრუმენტი არ მუშაობს. გარდა ამისა, კვლევებმა აქაც აჩვენეს, რომ ეს გამოცდაც რეპეტიტორობის გავრცელების ყველაზე ხელსაყრელი ნიადაგია და მნიშვნელოვნად აღრმავებს სოციალურ ნაპრალს. ხოდა, თუ თქვენი ინსტრუმენტი არ ერგება ტანჭიკებს, თავის ფუნქციას ვერ ასრულებს და ამასთანავე თითებს გტკენთ, მაინც გააგრძელებთ მის გამოყენებას?

მე აღარ შევაჯამებ და თუ სკოლამ ან რეპეტიტორმა ტექსტის ნაკითხვისა და გააზრების უნარები გაგივითარათ, დასკვნები თავად გააკეთეთ.

P.S. ასეთი პერიფერიული სისტემების ცვლილებებით გარკვეული არასასურველი ტვირთი კი მოიხსნება, მაგრამ განათლების ხარისხის განვითარებაზე არსებითი ზემოქმედება ვერ მოხდება. ხარისხის განვითარების მთავარი სამიზნე დღეს სკოლა და მასწავლებელია! ასე რომ, ამაზე კი ნუ ინერვიულებთ, გემს მიხედეთ, გემს!

როგორც გამოსაშვები, ისე მისაღები გამოცდების სისტემა, რომელიც აქამდე საქართველოში მოქმედებდა, იყო:

ა) **უსამართლო** – დამატებით უპირატესობას აძლევდა იმ ადამიანებს, რომლებიც ისედაც უპირატეს მდგომარეობაში იყვნენ იმით, რომ უკეთეს სკოლაში სწავლობდნენ, უფრო შეძლებული მშობლები ჰყავდათ და უფრო მდიდარ გარემოში იყვნენ დაბადებული;

ბ) **საშინლად არახარჯთეფექტური** – მრავალი მილიონი ლარი ყოველწლიურად იხარჯებოდა რეპეტიტორობაში, მხოლოდ იმიტომ, რომ ადამიანებს გადაეღობათ ისეთი ბარიერი, რაც მათ განათლებასთან კავშირში არ იყო. დღემდე იხარჯება ფული კონკურსის მოწყობაზე იქ, სადაც კონკურსი არ არის (მაგ. 100 ადგილზე რომ 50 აბიტურიენტია იმ პროგრამებზეც სისტემა ცდილობს დაადგინოს, ვინ უკეთესად ჩააბარებს 4 გამოცდას);

გ) **შემაფრთხელები სკოლების განვითარებისთვის** – კარგ სკოლებს ფოკუსს უცვლიდა და მრავალმხრივი საგანმანათლებლო გამოცდილების ნაცვლად მოსწავლეები დაკავებული იყვნენ მხოლოდ იმის დასწავლით, რაც გამოცდაზე ბარდებოდა. მარტივი მაგალითი: ერთ პრესტიჟულ კერძო სკოლას ვთავაზობდი მუზეუმებში წავიყვან ბავშვებს და კლუბების დაარსებაში დავეხმარებო-თქო და არა, გამოცდებისთვის ემზადებიან და ამისთვის დრო არ აქვთო;

დ) **საზიანო უნივერსიტეტების განვითარებისთვის** – აბიტურიენტები არჩევენ უნივერსიტეტებს, მაგრამ უნივერსიტეტები აბიტურიენტებს – ვერ. ეს საშუალებას არ აძლევს უნივერსიტეტს, რომ შეიმუშაოს შედარებით რთული პროგრამა, რადგან არანაირი გარანტია არ არსებობს, რომ შესაბამისი კომპეტენციების მქონე აბიტურიენტებს მიიღებს. ასევე, უნივერსიტეტს არ აქვს შესაძლებლობა შეიმუშაოს საკუთარი პროგრამული პრიორიტეტები და შესაბამისი სტუდენტები შეარჩიოს;

ე) **მიზნების შეუსაბამო** – უზარმაზარი თანხა იხარჯება შემომწმების ბიუროკრატიაზე და ნაკლები განათლების მხარდაჭერაზე. ყოველწლიურად ბაკალავრიატში პირველკურსელებს საგრანტო დაფინანსებაზე ნაკლები თანხაა გამოყოფილი ვიდრე მაგ. გამოცდებისა და შეფასების ცენტრის ბიუჯეტია.

აქედან გამომდინარე, რაც ნაკლები ცენტრალიზებული გამოცდა იქნება, მით უფრო სამართლიანი, ხარჯთეფექტური, განვითარებადი სისტემის შექმნის შესაძლებლობა გვექნება. ეს ცვლილებები აუცილებელია, მაგრამ არასაკმარისი იმისთვის, რომ რაღაც გაუმჯობესდეს. საჭიროა განათლების ხარისხის მოთხოვნის ზრდის ნახაღისებურად; უფრო დიფერენცირებული პოლიტიკის ინსტრუმენტების გამოყენება; მნიშვნელოვანია სკოლებში პროგრამების მრავალფეროვნების ნახაღისებურად და ა.შ.

ზაზა ვიტორაშვილი
ფილოსოფოსი

გამოცდებთან დაკავშირებით მინდა ვთქვა, ჯერ ზოგადი უნარების გამოცდასთან დაკავშირებით. ამ გამოცდის მიზანია (ყოველ შემთხვევაში, უნდა იყოს) არა რაიმე ცოდნის შემოწმება, არამედ იმის გარკვევა, თუ რამდენად აქვს აბიტურიენტს უელემენტარული მათემატიკური განათლება და ადლო, შეუძლია თუ არა მარტივი ლოგიკური ოპერაციების ჩატარება და იზრუნებს თუ არა ნაკითხულ ტექსტს. ძირითადად ლაბარაკი სწორედ უნარებზეა და არა ცოდნაზე. ელემენტარული მათემატიკური განათლებაც რომ სასიცოცხლო უნარია, ალბათ დამეთანხმებით. სხვისი არ ვიცი და მე ვერ წარმომიდგენია ისეთი უმაღლესი სასწავლებელი, რომლის სტუდენტმაც შეიძლება არ იცოდეს რიცხვების შეკრება, პროცენტის გამოთვლა, ოთახის ფართობის გაგება, არ შეეძლოს ტექსტის გააზრება და ა.შ. ყველაფერი ეს უნდა ვითარდებოდეს ძირითადი საგნების სწავლებასთან ერთად და შეუძლებელია ისწავლებოდეს ცალკე. თუ მოსწავლეს ეს უნარები არ აქვს, ან სკოლას შეუცოდებს, ან – თავად, ან სკოლამ და ოჯახმა ვერ აღძრეს მასში აზროვნებისა და განათლების მიღების ნება, ან თავად არის ყველაფერი ამისაგან შორს. ეს არ არის ცალკე სასწავლო დისციპლინა. ეს უფრო იმის შემოწმებაა (უნდა იყოს მაინც), აბიტურიენტი ინტელექტუალურად რამდენად

არის მომწიფებული საიმისოდ, რომ უმაღლეს სასწავლებელში განაგრძოს სწავლა. მართალია, ტესტების ამოცანების ნახევარი მათემატიკიდანაა, მაგრამ არა მგონია, გახსენებას საჭიროებდეს, რომ თუკი რაიმე ავითარებს გონების დისციპლინას, სწორედ მათემატიკაა. ყოველ შემთხვევაში, ასე ფიქრობდნენ ძველი ბერძენებიცა და მათი გავლენით – მთელი ევროპული სამყარო.

ამგვარ შემომწმებას მსოფლიოს მრავალ ქვეყანაში მიმართავენ. გაიხსენეთ GMAT-ის ტესტები, ფსიქომეტრიული ტესტები და ა.შ. როდესაც ჩვენთან ამ გამოცდაზე მუშაობდნენ, ანალოგიური პრაქტიკით სარგებლობდნენ. განსაკუთრებით საყურადღებოა ისრაელის კოლეჯების გამოცდილება.

ჰქონდა თუ არა ამ გამოცდას პოზიტიური შედეგები? ნამდვილად ჰქონდა.

1. **მათემატიკური უნარები.** 2005 წელს, როდესაც პირველი აბიტურიენტები მოვიდნენ ჩემთან (არ დავამალავ, უკვე მეთოთხმეტე წელია, ამ საქმეს ვენევი), მათმა დიდმა ნაწილმა ქვემინებით შეკრება არ იცოდა. ნილადებზე და ათწილადებზე არითმეტიკული ოპერაციების ჩატარება ხშირად გადაულახავი წინააღმდეგობა იყო. რამდენიმე წელიწადში სიტუაცია შეიცვალა. მშობლების და მოსწავლეების უდიდესმა ნაწილმა დაინახა, რომ მათემატიკის უგულვებელყოფა არ შეიძლებოდა – თუნდაც ზოგადი უნარების გამოცდის გამო. დღეს, ძირითადად, უკვე იგულისხმება, რომ მოსწავლემ მათემატიკის ელემენტები იცის;

2. **ელემენტარული ლოგიკური ოპერაციების ჩატარების უნარი.** რასაც ჩვენს გარშემო ვუცქერთ, არა მგონია, ვინმეს ექვს უჩენდეს ამ უნარის აუცილებლობაში;

3. **ტექსტის გააზრება.** ნიგნის სიყვარული და ტექსტის გაგების სურვილი შორსაა იმისგან, რასაც ბავშვს ხშირად სკოლაში სთავაზობენ.

ამ გამოცდის არსებობა მოსწავლეს არწმუნებდა რაციონე ორიენტაციის აუცილებლობაში. ახლა თავად განსაჯეთ, სჭირდება თუ არა ჩვენს მოსწავლეებსაც და, ზოგადად, საზოგადოების წევრებს ეს. ამ გამოცდის წინააღმდეგ მიმართული ყველაზე ხშირი არგუმენტი ისაა, რომ ის სკოლაში არ ისწავლება და რომ აბიტურიენტებს მომზადება სჭირდებათ. ვიმეორებ, ეს არ არის სასწავლო დისციპლინა. სკოლა რომ თავის საქმეს აკეთებდეს, აბიტურიენტს რეპეტიტორი არ დასჭირდებოდა. მისთვის საკმარისი იქნებოდა, მეთორმეტე კლასში, ტესტთან მუშაობის გამოცდილება მიეღო. ცხადია, ერთ წელიწადში შეუძლებელია, მან აინახაუროს ის, რაც დააკლდა თორმეტი წლის განმავლობაში, მაგრამ რაღაც ელემენტარულ ინტელექტუალურ გამოცდილებას მაინც იძენს და რაღაც ხარისხით მაინც არის მზად უმაღლესი სასწავლებლისათვის.

სამართლიანობისთვის უნდა ითქვას, რომ ტესტებში მოცემული ამოცანები ზოგჯერ საეჭვო ღირსებისაა, მაგრამ ეს უფრო შემდგენთა მიზეზითაა და არა გამოცდისა.

ნებისმიერ საგანში და, მათ შორის, ზოგად უნარებშიც, რეპეტიტორის აუცილებლობას აჩენს არა გამოცდის არსებობა, არამედ ის, რომ სკოლამ, მშობლებმა და მოსწავლემ დააკლეს რაღაც. ეს ინსტიტუტი ცარიელ ადგილზე არ გაჩენილა.

რაც შეეხება სასკოლო გამოცდებს. ძალიან მოკლედ და ზოგადად ვიტყვი: გამოცდების გაუქმება გულისხმობს, რომ ჩვენ გვყავს კრიტიკული ოდენობა ისეთი პედაგოგებისა, ვინც სწავლების ყოველდღიურ პროცესს ისე პატრონობს, როგორც საჭიროა და ნაბიჯ-ნაბიჯ მიჰყავს ბავშვი არა რაღაც ალგორითმების ათვისებისაკენ, არამედ, როგორც მაქსიმალური იტყოდა, სულის ახალი მდგომარეობისაკენ. ამ შემთხვევაში, ცხადია, გამოცდა ზედმეტი ტვირთია. ახლა, თავად განსაჯეთ, გვყავს თუ არა. თუ გვყავს, გამოცდების გაუქმებას აზრი აქვს. თუ არ გვყავს, ხომ არ შემობრუნდება ავადსახსენებელი 70-იანი წლები, როდესაც მისაღებ გამოცდაზე ატესტატების კონკურსი იქნა შემოღებული და ამან სკოლებში არნახული კორუფცია გააჩინა? სულ ცოდილო და თუ ასეთი პედაგოგები არ გვყავს, გამოცდების გაუქმება, უმალ, ვალების ჩამონერას ემსგავსება და უფრო პოლიტიკური აქტია, ვიდრე საგანმანათლებლო.

და კიდევ: ის რომ სადღაც რაღაცნაირადაა, არ ნიშნავს, რომ მოდელი, რომელიც უნიკალურ კულტურულ და ისტორიულ გარემოში შემუშავდა, ერთი ერთზე შეიძლება იქნას გადმოტანილი ასეთივე უნიკალურ გარემოში. არ იმუშავებს, რადგან სხვა ადამიანური „მასალა“, განათლებისადმი და სოციალური პასუხისმგებლობისადმი სხვა დამოკიდებულებაა.

მკვდრადმოხილი „სტრუქტურული ცვლილებების“ პროექტები კარგს ვერაფერს მოგვცემს, თუ ძირეულად არ შეიცვალა ჩვენი დამოკიდებულება განათლების, როგორც ფენომენის მიმართ. ეს რთული და დიდი თემაა და მას აქ არ შეეხებები. სამწუხაროდ, ეს სფერო ვერ გამოთავისუფლდა მიმდინარე პოლიტიკის გავლენისაგან. პოლიტიკურად არასტაბილურ ვითარებაში შეუძლებელია 10-15 წელზე გათვლილი სტრატეგიის შემუშავება.

P.S. ამ რამდენიმე ხნის წინ ერთმა ორი დიპლომის მქონე ადამიანმა (მართლა ორი დიპლომი აქვს!) თავისი ოთახის ფართობი ვერ იანგარიშა და მეზობელს მიმართა თხოვნით, გამო-მითვალეთ.

ლია გაკვეთილი

ნანა სოგომონიანი

წალკის მუნიციპალიტეტის დარაქოვის საჯარო სკოლის ისტორიის მასწავლებელი

2018 წლის 18 დეკემბერს წალკის რაიონის სოფელ დარაქოვის სკოლის მე-9 კლასში ჩატარდა ღია გაკვეთილი თემაზე „დავით აღმაშენებლის ეპოქა“.

გაკვეთილი დაგეგმილი იყო თანამედროვე საგანმანათლებლო მეთოდების მიხედვით, რომელიც ითვალისწინებდა თითოეული მოსწავლის შესაძლებლობებს.

კითხვა-პასუხის საშუალებით, მთელი კლასი ჩართული იყო სასწავლო პროცესში. მოსწავლეები, წინასწარ შედგენილი კითხვების მიხედვით, ამონებდნენ თანაკლასელების ცოდნას და გამოთქვამდნენ საკუთარ მოსაზრებებს.

გაკვეთილის გეგმა

Table with 2 columns: საკლასო (Classroom) and დეტალები (Details). Rows include: პედაგოგი (Pedagogue), სწავლის საფეხური (Level), თარიღი (Date), კლასი (Class), მოსწავლეების რაოდენობა (Number of students), სსსმ მოსწ. რაოდენობა (Number of students), საგანი (Subject), გაკვეთილის ხანგრძლივობა (Duration), თემა (Topic), გაკვეთილის მიზანი (Objective), and ესგ-ის სტანდარტები (Standards).

Table with 2 columns: ესგ-ის სტანდარტები (Standards) and მოსწავლეების წინასწარი ცოდნა და შესაძლებლობა (Prior knowledge and skills). Rows describe the standards for the lesson and the students' existing knowledge.

Table with 7 columns: № (No.), აქტივობა (Activity), მეთოდი (Method), ჩართულობა (Engagement), რესურსები (Resources), დრო (Time), შესაძლებლობა (Skills). Rows 1-5 describe the lesson activities and methods.

სანა სოგომონიანი: შალკაის ჰერალდიკის ხანგრძლივი ისტორიის დასაბუთების ინიციატივა

2018 წ. იანვარში 18-ის შალკაის ჰერალდიკის ხანგრძლივი ისტორიის დასაბუთების ინიციატივა...

ჩვენს დღესასწაულს ღია შალკაის ჰერალდიკის ხანგრძლივი ისტორიის დასაბუთების ინიციატივა...

დასაბუთების

Table with 2 columns: სახელი (Name) and მითითება (Specification). Rows include: სახელი (Name), დასაბუთების თარიღი (Date), სახელი (Name), დასაბუთების თარიღი (Date), სახელი (Name), დასაბუთების თარიღი (Date), სახელი (Name), დასაბუთების თარიღი (Date), სახელი (Name), დასაბუთების თარიღი (Date).

დასაბუთების კომისიის შემადგენელი წევრები (Members of the Commission).

შალკაის ჰერალდიკის ხანგრძლივი ისტორიის დასაბუთების ინიციატივა...

Table with 2 columns: სახელი (Name) and მითითება (Specification). Rows include: სახელი (Name), დასაბუთების თარიღი (Date), სახელი (Name), დასაბუთების თარიღი (Date), სახელი (Name), დასაბუთების თარიღი (Date), სახელი (Name), დასაბუთების თარიღი (Date).

Table with 6 columns: № (No.), სახელი (Name), მითითება (Specification), სახელი (Name), მითითება (Specification), სახელი (Name), მითითება (Specification). Rows 1-5 describe the commission members and their specifications.

ინფორმაცია

სასტიკენდო პროგრამები

25 იანვარს, განათლების საერთაშორისო ცენტრმა, პარტნიორ საერთაშორისო ორგანიზაციებთან ერთად, 2019-2020 სასწავლო წლისათვის, სამი სასტიკენდო პროგრამა გამოაცხადა. ერთობლივი სამაგისტრო და სადოქტორო პროგრამების წარდგენას ესწრებოდნენ: ცენტრის აღმასრულებელი დირექტორი ნინო ჭელიძე, ფრანგული ინსტიტუტის დირექტორი პიერ კლუი, ათასწლეულის გამოწვევის ფონდის საქართველოს ოფისის დირექტორი მამდა მალრაძე, სან-დიეგოს უნივერსიტეტის დეკანი ჰალილ გუშენი, ასევე იტალიის, საფრანგეთის, აშშ-სა და უნგრეთის საელჩოების წარმომადგენლები, ცენტრის სტიკენდინგები და მედიის წარმომადგენლები.

- კონკურსი ცხადდება შემდეგ სასტიკენდო პროგრამებზე:
 - ერთობლივი სამაგისტრო პროგრამები საფრანგეთში 2019-2020;
 - ერთობლივი სამაგისტრო და სადოქტორო პროგრამები იტალიაში 2019-2020;
 - ერთობლივი სამაგისტრო და სადოქტორო პროგრამა სან-დიეგოს უნივერსიტეტთან, აშშ-ში.

პუეს ფრანსს შორის, 2015 წელს გაფორმებული პარტნიორობის ხელშეკრულების საფუძველზე ხორციელდება.

მეზობლი მემორანდუმის საფუძველზე, წელს პირველად განხორციელდება.

✓ ერთობლივი სამაგისტრო პროგრამები საფრანგეთში 2019-2020 – საქართველოს მოქალაქეებს შესაძლებლობა ეძლევათ, მოიპოვონ სტიპენდია საფრანგეთში მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მისაღებად როგორც ფრანგულენოვან, ასევე ინგლისურენოვან პროგრამებზე.

✓ ერთობლივი სამაგისტრო და სადოქტორო პროგრამები იტალიაში 2019-2020 – იტალიის წინაშე საქართველოს მოქალაქეების დაფინანსებას იტალიის წამყვან უნივერსიტეტებში სამაგისტრო და სადოქტორო პროგრამებზე სწავლის მიზნით. თითოეული სტუდენტის სტიპენდია ერთობლივად დაფინანსდება: საქართველოს მხრიდან – სსიპ განათლების საერთაშორისო ცენტრისა და იტალიის მხრიდან – თითოეული მონაწილე იტალიური უნივერსიტეტის მიერ. სტიპენდია ითვალისწინებს სწავლის საფასურის და იტალიაში ცხოვრებასთან დაკავშირებული ხარჯების ანაზღაურებას სრულად ან ნაწილობრივ. ქართულ-იტალიური სასტიკენდო პროგრამა, იტალიის უნივერსიტეტების რექტორთა საბჭოსა და ცენტრს შორის 2018 წელს გაფორ-

✓ ერთობლივი სამაგისტრო და სადოქტორო პროგრამა სან-დიეგოს უნივერსიტეტთან, აშშ-ში – კიდევ ერთი ახალი სასტიკენდო სქემაა, რომელსაც განათლების საერთაშორისო ცენტრი განახორციელებს, პროგრამა ცენტრს, ათასწლეულის გამოწვევის ფონდსა და სან-დიეგოს სახელმწიფო უნივერსიტეტს შორის 2018 წელს გაფორმებულ მემორანდუმს ეფუძნება და 6 წლის განმავლობაში გაგრძელდება. პროგრამის ფარგლებში, ცენტრი უზრუნველყოფს სან-დიეგოს სახელმწიფო უნივერსიტეტში საქართველოს მოქალაქეების სწავლის დაფინანსებას, ერთი წლის მანძილზე 10 ათასი აშშ დოლარით. თავის მხრივ, სან-დიეგოს სახელმწიფო უნივერსიტეტის ქიმიისა და ბიოქიმიის ფაკულტეტი უზრუნველყოფს განათლების საერთაშორისო ცენტრის მიერ დაფინანსებულ სტუდენტებს სწავლებასთან დაკავშირებული დასაქმებით, სამაგისტრო პროგრამებზე – ნახევარ განაკვეთზე 16 050 აშშ დოლარის ანაზღაურებით, სადოქტორო პროგრამის სტუდენტებისთვის – 20 004 აშშ დოლარის ანაზღაურებით, ერთი აკადემიური წლის მანძილზე.

სამივე პროგრამის ელექტრონული განაცხადების მიღება 28 იანვარს დაიწყო და ერთი თვე გაგრძელდება.

განათლების საერთაშორისო ცენტრი დაარსდა 2014 წელს და, დაარსებიდან დღემდე, 650-ზე მეტი სასწავლო სტიპენდია გასცა საზღვარგარეთ სწავლის მსურველი საქართველოს მოქალაქეებისთვის. მათმა ნაწილმა უკვე დაასრულა საზღვარგარეთ სწავლა, დაბრუნდა ქვეყანაში და მიღებული ცოდნის რეალიზებას საკუთარ ქვეყანაში განაგრძობს. სასტიკენდო სქემებთან ერთად, საჯარო სექტორში დასაქმებულთათვის, ცენტრი კვალიფიკაციის ამაღლების პროგრამასაც ახორციელებს.

ინფრასტრუქტურული პროექტები

მიმდინარე წელს, სამეგრელოს რეგიონში, განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო, მუნიციპალური განვითარების ფონდთან ერთად, სხვადასხვა ინფრასტრუქტურულ პროექტს 20-ზე მეტ საჯარო სკოლაში განახორციელებს. პროექტი მოიცავს როგორც სამშენებლო, ისე გამაგრებით და სარეაბილიტაციო სამუშაოებს, ნაწილი უკვე პროცესშია, ნაწილი კი, უახლოეს პერიოდში დაიწყება. განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის მინისტრის მოადგილემ, ნათია ზედგინიძემ, ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლებთან ერთად, წალენჯიხის, ზუგდიდის, მარტვილის, აბაშის, ხობის მუნიციპალიტეტებში შემავალ სოფლებში მიმდინარე და დაგეგმილი სამუშაოები დაათვალიერა. სამეგრელოს რეგიონში სამდღიანი სამუშაო ვიზიტის ფარგლებში, მინისტ-

რის მოადგილე რამდენიმე საგანმანათლებლო რესურსცენტრსაც ეწვია და, ინფრასტრუქტურის განვითარების სააგენტოს ხელმძღვანელთან, ზვიად როსტომაშვილთან და ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლებთან ერთად, მარტვილის მუნიციპალიტეტის სოფელ ნაგებერაოში საჯარო სკოლა გახსნა. ნაგებერაოს სკოლის თანამედროვე შენობა 120 მოსწავლეზეა გათვლილი და მის მშენებლობაზე სამ მილიონ ლარამდე დაიხარჯა. სკოლას განსაკუთრებულს ხდის რეგიონული მნიშვნელობის დახურული სპორტული დარბაზი. სკოლა აღჭურვილია ლაბორატორიებით და თანამედროვე სასკოლო ინვენტარით. ძველი შენობა 1908 წლიდან ფუნქციონირებდა არასტანდარტულ ხის შენობაში, სადაც სარეაბილიტაციო სამუშაოები არასდროს განხორციელებულა.

ინტეგრირებული გაკვეთილი

ჩრდილის კვალდაკვალ

ნინო ვაშალომიძე სსიპ ქალაქ ოზურგეთის №3 საჯარო სკოლის წამყვანი მასწავლებელი

დანყვებით კლასებში ვასწავლი ქართულ ენას, მათემატიკასა და ბუნებისმეტყველებას. წლის დასაწყისში, ამ საგნების თემატური გეგმების შედგენისას, გავიაზრე საგარაუდო თემები, რომელთა დაკავშირებაც შესაძლებელი იყო სხვადასხვა სასწავლო საგნებთან. გავეცანი ეროვნული სასწავლო გეგმის შესაბამისი საგნების პროგრამებს და აღმოვაჩინე, რომ ეს შესაძლებელი იყო. შევარჩიე თემები და დაეინყე ზრუნვა იმაზე, როგორ დამეგვემა ინტეგრირებული გაკვეთილები.

ინტეგრირებული გაკვეთილისთვის აუცილებელია, სწორად შეირჩეს საგაკვეთილო თემა, რათა ინტეგრირება ლოგიკური და ბუნებრივი იყოს. ინტეგრირებული გაკვეთილის ძირითადი მახასიათებელია ის, რომ იგი უნდა უზრუნველყოფდეს ინტეგრირებული საგნების შესაბამისი სასწავლო შედეგების მიღწევას. 21-ე საუკუნე ცვლილებების საუკუნეა, რომელიც ადამიანისგან მეტ მოთხოვნას ითხოვს. მას შეიძლება მოუწიოს საკუთარი პოზიციისა და პროფესიის შეცვლა. ამ დროს განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი ხდება განათლების როლი, რათა ადამიანი ადვილად შეძლოს თანამედროვე გამოწვევებთან გამკლავება. ამიტომ მასწავლებლის ვალდებულება თანამედროვე სამყაროში მხოლოდ საგნის სწავლებით არ შემოისაზღვრება. ის კიდევ უფრო შორს მიმავალ მიზნებს უსახავს და უბიძგებს მათ, ხშირად გამოიყენონ ინტეგრაცია იმისათვის, რომ მოსწავლეებმა ისწავლონ ერთი თემის მეორესთან დაკავშირება, ერთი სასწავლო საგნისა – მეორესთან. ეს ხელს უწყობს ცოდნის გამოლიანებას, ასევე, შექმნილი ცოდნისა და უნარების ერთი სფეროდან მეორეში გადატანას, რასაც საგანმანათლებლო ლიტერატურაში „ტრანსფერს“ უწოდებენ.

ვითვალისწინებ რა ყოველივე ზემოთქმულს, ვცდილობ, ხშირად ჩავატარო ინტეგრირებული გაკვეთილები. ამჯერად გთავაზობთ ერთ-ერთ მათგანს – მესამე კლასში ჩატარებულ ინტეგრირებულ გაკვეთილს.

გაკვეთილის გეგმა

მასწავლებლის სახელი, გვარი: ნინო ვაშალომიძე

საბანი: ქართული ენა და ლიტერატურა/ბუნებისმეტყველება

სწავლებლის საფეხური/კლასი: დანყვებითი საფეხური/III კლასი

მოსწავლეთა რაოდენობა: 11 მოსწავლე, მათ შორის სსიპ მოსწავლე არ არის

გაკვეთილის თემა: პლუტარქეს „მაკედონელი და ბუცეფალი“

გაკვეთილის მიზანი:

მოსწავლეები:

- სიღრმისეულად გაიაზრებენ ტექსტს;
დაეუფლებიან ლექსიკურ ერთეულებს და მათი გამოყენებით შეძლებენ წინადადებების შედგენას;
დააკვირდებიან მოსმენილ ტექსტში ასახულ ამბავს პირად გამოცდილებასთან;
პერსონაჟის დასახასიათებლად შეძლებენ ტექსტიდან სათანადო არგუმენტის მოყვანას;
შეძლებენ ჩრდილზე მსჯელობას და დაუკავშირებენ მას პერსონაჟის მოქმედების მოტივს.

კავშირი ეს-თან:

ბუნ. III.6. მოსწავლემ უნდა შეძლოს უშუალოდ დაკვირვებად ციურ სხეულებზე მსჯელობა. შედეგი თვალსაჩინოა, თუ მოსწავლე:

- აკვირდება ერთი და იმავე სხეულის ჩრდილის სიგრძის ცვლილებას დღის განმავლობაში და მსჯელობს ამ ცვლილების საგარაუდო მიზეზებზე.

ძარბ. I.2. მოსწავლემ უნდა შეძლოს სტანდარტით განსაზღვრული სხვადასხვა ტიპის ტექსტების მოსმენა, გაგება-გააზრება და გადმოცემა.

მოსწავლე:

- ასახელებს ტექსტში ასახულ ფაქტებს, პერსონაჟებს.

ძარბ. I.3. მოსწავლემ უნდა შეძლოს პირადი დამოკიდებულების გამოხატვა ტექსტის თემის, მასში განხილული საკითხების მიმართ; მხატვრული ნაწარმოების პერსონაჟების, მისი/მათი ქცევის შეფასება და საკუთარი თვალსაზრისის ახსნა.

მოსწავლე:

- ავლებს პარალელს მოსმენილ ტექსტში ასახულ ამბავსა და პირად/ლიტერატურულ გამოცდილებას შორის;
მარტივი გამოთქმებით („მომწონს/არ მომწონს“, „საინტერესოა/უინტერესოა“, „ვეთანხმები/არ ვეთანხმები“, „ერთგულია/მოლაღატია“, „მამაცია/მხდლია“ და ა.შ.) აფასებს ნაწარმოებს, პერსონაჟებს, მათ საქციელს და ცდილობს საკუთარი მოსაზრების ახსნას („არ ვეთანხმები იმიტომ, რომ...“, „საინტერესოა იმიტომ, რომ...“ და ა.შ.).

ძარბ. I.7. მოსწავლემ უნდა შეძლოს სტანდარტით განსაზღვრული სხვადასხვა ტიპის ტექსტების წაკითხვა და გაგება-გააზრება; ტექსტში ვერბალური და არავერბალური ფორმით მოწოდებული ინფორმაციის (მაგ., ილუსტრაციისა და ტექსტის) ურთიერთდაკავშირება.

მოსწავლე:

- ტექსტში ეძებს და პოულობს კონკრეტულ ინფორმაციას (როდის, სად, რამდენი, როგორი, რამდენ ხანს, რამდენჯერ და სხვ.);
ამოიცნობს ტექსტში მოცემულ სხვადასხვა ინფორმაციას შორის არსებულ მიზეზშედეგობრივ კავშირებს, გამოაქვს სათანადო დასკვნა.

ძარბ. I.9. მოსწავლემ უნდა შეძლოს წაკითხული ტექსტის მიმართ პირადი დამოკიდებულების გამოხატვა და ახსნა; ტექსტის თემის და/ან მასში განხილული კონკრეტული საკითხების შეფასება.

მოსწავლე:

- ასახელებს ნაწარმოების გმირების მოქმედების მოტივს (რატომ მოიქცა ასე) და აფასებს მათ საქციელს.

Table with 5 columns: №, აქტივობის მიზანი და აღწერა, გამოყენებული მეთოდი/მეთოდები, კლასის ორგანიზების ფორმა/ფორმები, სასწავლო რესურსები (დაასაბუთეთ შინაარსობრივი რესურსების მიზანშეწონილობა სასწავლო მიზანთან მიმართებით), დრო (წთ)

ინტეგრირებული გაკვეთილი

6.	ლექსიკური ერთეულების წინასწარ გაცნობა მასწავლებელი მოსწავლეებს უჩვენებს დაფაზე ჩამონერული სიტყვებსა და ფრაზას: ყალბზე დგებოდა, გული მოუვიდა, ამალა ; მასწავლებელი ხმამაღლა, გარკვევით კითხულობს თითოეულ სიტყვას. მოსწავლეები, მასწავლებელთან ერთად, განიხილავენ/აზუსტებენ ჩამონერული სიტყვების მნიშვნელობას. საჭიროების მიხედვით მასწავლებელი ეხმარება მოსწავლეებს სიტყვების მნიშვნელობის დაზუსტებაში. შემდეგ კი შეპირად შეადგენენ წინადადებებს ამ სიტყვების გამოყენებით.	ლექსიკური ერთეულების წინასწარი გაცნობა	საერთო საკლასო	დაფაზე ჩამონერული სიტყვების ნუსხა	4წთ
7.	ტექსტის კითხვა მასწავლებელი ხმამაღლა, გამომეტყველებით კითხულობს ტექსტს, შემდეგ უსვამს ბავშვებს შეკითხვებს: მოგწონათ მოთხრობა? რომელი ადგილი მოგწონათ ყველაზე მეტად? რატომ? გინდათ კიდევ ერთხელ წაგიკითხოთ? ამის შემდეგ ერთობლივად კითხულობენ ქოროში/გუნდურად – მასწავლებელი, ყველა მოსწავლესთან ერთად, კითხულობს ტექსტს, ბოლოს, მოსწავლეები ხმამაღლა, გაგრძელებით კითხულობენ.	საჩვენებელი ხმამაღლა წაკითხვა მოსწავლეებისთვის, ერთობლივი კითხვა ქოროში	ინდივიდუალური	მოთხრობა „მაკედონელი და ბუცევალი“ (სახელმძღვანელო „ქართული ენა და ლიტერატურა“, III კლასი. გამომცემლობა „ტრაისი“, 2018, გვ.32)	10წთ
8.	ტექსტის შინაარსის გააზრება კითხვების დახმარებით ტექსტის წაკითხვის შემდეგ მასწავლებელი შეეცდება გაარკვიოს, გაიგეს თუ ვერა მოსწავლეებმა ტექსტის შინაარსი. მასწავლებლის კითხვები ეხმარება მოსწავლეებს ტექსტის შინაარსის უკეთ გაგებაში • ვინ არიან მთავარი პერსონაჟები? • არამთავარი პერსონაჟები? • რატომ ჩათვალა ყველამ, რომ ცხენი დაუმორჩილებელი იყო? (მოძებნე ტექსტში შესაბამისი ადგილი) • რა სიტყვებით მოიხსენია ალექსანდრემ მხლებლები? რატომ? • რა შესთავაზა ალექსანდრემ მეფე ფილიპეს? • რას მიხვდა ალექსანდრე, რა აფრთხობდა ცხენს? • როგორ მოათვინიერა უფლისწულმა ბუცევალი? მასწავლებელი წინასწარ შეარჩევს ტექსტში საგანგებო ადგილს (ალექსანდრემ ცხენი მზისკენ შემობრუნა, რათა საკუთარი ჩრდილი არ დაენახა) და უსვამს მოსწავლეებს კითხვას, რათა მოსწავლეებმა გამოიყენონ თავიანთი ცოდნა ჩრდილის შესახებ და იმსჯელონ პერსონაჟის მოქმედების მოტივზე.	შეკითხვების დასმა	საერთო საკლასო	ტექსტი, მოსწავლე, მასწავლებელი	5წთ
9.	პერსონაჟის დახასიათება „გმირის რუკის“ გამოყენებით ტექსტის წაკითხვის შემდეგ მასწავლებელი სთხოვს მოსწავლეებს, დახასიათონ ალექსანდრე მაკედონელი და შექმნან გმირის რუკა. მასწავლებელი სთხოვს მოსწავლეებს, პერსონაჟის დახასიათებლად გამოიყენონ სქემა – „გმირის რუკა“. აქვე მოსწავლეებს შეახსენებს სქემის შევსების პროცედურას: • წრეში ჩაენერო პერსონაჟის სახელს; • წრის ქვემოთ, პირველ მართკუთხედში – ამ პერსონაჟის თვისებას; • წრის ქვემოთ, მეორე მართკუთხედში – ამ თვისების დამადასტურებელ არგუმენტს ტექსტიდან, სათანადო ადგილების მოშვებით. მასწავლებელი ურიგებს მოსწავლეებს სამუშაო ფურცლებს. მოსწავლეები წყვილებში ავსებენ სქემას და აკეთებენ პრეზენტაციას.	„გმირის რუკის“ სქემაზე მუშაობა, ინსტრუქტაჟი	წყვილური	სამუშაო ფურცელი: გრაფიკული სქემა/ცხრილი „გმირის რუკა“	6წთ
10.	მოსწავლეთა ჩართულობით გაკვეთილის შეჯამება/შეფასება გაკვეთილის შესაჯამებლად მასწავლებელი სვამს შეკითხვებს და ასაუბრებს მოსწავლეებს იმის შესახებ, თუ როგორ იმუშავეს, რა გაუჭირდათ, რამ გაახალისათ? საინტერესო იყო თუ არა ტექსტი და მასზე მუშაობა? რატომ?	შეჯამება და ძირითადი აზრის გამოკვეთა, დაკვირვება საკუთარ და სხვათა აზროვნების პროცესზე	საერთო საკლასო	შეფასების რუბრიკა, დანართი 1. თვითშეფასების რუბრიკა. დანართი 2.	4წთ

10.	რაში და როგორ გამოიყენებენ დღეს მიღებულ ცოდნას? მოსწავლეებიდან წამოსული მოსაზრებების მოსმენის შემდეგ მასწავლებელი, მოსწავლეთა ყურადღებას წარმართავს კრიტიკრიუმთა ჩამონათვალისკენ. თან უსვამს შეკითხვებს: ნავიკითხეთ ტექსტი? ვუპასუხეთ შეკითხვებს? ვიმუშავეთ ახალ ლექსიკური ერთეულებზე, გავიმდიდრეთ ლექსიკური მარაგი? ტექსტში მოსმენილი ამბავი დავაკავშირეთ პირად გამოცდილებასთან? გავიხსენეთ ჩრდილის შესახებ? დავახასიათეთ პერსონაჟი? შემდეგ მასწავლებელი შეაფასებს მოსწავლეებს, აძლევს მათ განმავითარებელ შეფასებას კრიტიკრიუმზე დაყრდნობით. გაკვეთილის ბოლოს მასწავლებელი ურიგებს მოსწავლეებს თვითშეფასების რუბრიკას და სთხოვს, მოსწავლეებს შეაფასონ საკუთარი ცოდნა.	შეჯამება და ძირითადი აზრის გამოკვეთა, დაკვირვება საკუთარ და სხვათა აზროვნების პროცესზე	საერთო საკლასო	შეფასების რუბრიკა, დანართი 1. თვითშეფასების რუბრიკა. დანართი 2.	4წთ
11.	საშინაო დავალება გაკვეთილის დასასრულს, მასწავლებელი აძლევს საშინაო დავალებას: სურვილისამებრ, გააკეთეთ რომელიმე ეპიზოდის ილუსტრაცია.	ინსტრუქტაჟი	საერთო საკლასო	სახელმძღვანელო, მოსწავლის რეველი	1წთ

გაკვეთილის ბოლოს მისაღწევი შედეგები

- მოსწავლე:
- ასახელებს ტექსტში ასახულ ფაქტებს, პერსონაჟებს;
 - ავლებს პარალელს მოსმენილ ტექსტში ასახულ ამბავსა და პირად/ლიტერატურულ გამოცდილებას შორის;
 - მარტივი გამოთქმებით („მომწონს/არ მომწონს“, „საინტერესოა/უინტერესოა“, „ვეთანხმები/არ ვეთანხმები“, „ერთგულია/მოლალაა“ და ა.შ.) აფასებს ნაწარმოებს, პერსონაჟებს, მათ საქციელს და ცდილობს საკუთარი მოსაზრების ახსნას („არ ვეთანხმები იმიტომ, რომ...“, „საინტერესოა იმიტომ, რომ...“ და ა.შ.). ტექსტში ეძებს და პოულობს კონკრეტულ ინფორმაციას (როდის, სად, რამდენი, როგორი, რამდენ ხანს, რამდენჯერ და სხვ.);
 - ამოიცნობს ტექსტში მოცემულ სხვადასხვა ინფორმაციას შორის არსებულ მიზეზშედეგობრივ კავშირებს, გამოაქვს სათანადო დასკვნას;
 - ასახელებს ნაწარმოების გმირების მოქმედების მოტივს (რატომ მოიქცა ასე) და აფასებს მათ საქციელს.

დასკვნა: ინტეგრირებული გაკვეთილის ჩატარება ხელს უწყობს თანამედროვე განათლების შედეგების მიღწევას. ინტეგრირებული გაკვეთილის პროცესში მოსწავლეებს საშუალება ეძლევათ იმსჯელონ, გამოიხატონ ლოგიკური დასკვნები, გამოავლინონ ტრანსფერული ცოდნა და უნარები, ხელს უწყობს მოსწავლეზე ორიენტირებული პოზიტიური სასწავლო გარემოს ჩამოყალიბებას.

გამოყენებული ლიტერატურა:

- ახალი ეროვნული სასწავლო გეგმა (დანყებითი საფეხური) 2018-2024;
- მასწავლებლის საქმიანობის დანყების, პროფესიული განვითარებისა და კარიერული წინსვლის სქემის გზამკვლევი. მეორე ნაწილი.

დანართი 1.

№	კრიტერიუმები	„გასაუმჯობესებელია“	„კარგია“	„საუკეთესოა“
1.	აკავშირებს მოსმენილ ტექსტში ასახულ ამბავს პირად გამოცდილებასთან.	ცდილობს მოსმენილ ტექსტში ასახული ამბავის პირად გამოცდილებასთან დაკავშირებას.	აკავშირებს მოსმენილ ტექსტში ასახულ ამბავს პირად გამოცდილებასთან.	თავისუფლად აკავშირებს მოსმენილ ტექსტში ასახულ ამბავს პირად გამოცდილებასთან.
2.	პასუხობს ტექსტის გაგება-გააზრების შეკითხვებს, პასუხებს ლოგიკურად ასაბუთებს.	ცდილობს კითხვებზე პასუხის გაცემას.	სწორად პასუხობს კითხვებს, თუმცა, პასუხების ლოგიკურად დასაბუთებისას, შეიმჩნევა მცირე შეფერხება.	სწორად და ამომწურავად პასუხობს კითხვებს; ლოგიკურად დასაბუთებს პასუხებს.
3.	მუშაობა ახალ ლექსიკური ერთეულებზე, შეპირად წინადადებების შედგენა.	მასწავლებლის დახმარებით, ცდილობს ახალ ლექსიკური ერთეულებზე მუშაობას და წინადადებების შედგენას.	შეძლო ახალ ლექსიკური ერთეულებზე მუშაობა, თუმცა შეპირად წინადადებების შედგენისას არის უმნიშვნელო ხარვეზი.	ამომწურავად მუშაობს ახალ ლექსიკური ერთეულებზე, თავისუფლად შეძლო შეპირად წინადადებების შედგენა.
4.	პერსონაჟის დახასიათება	ცდილობს პერსონაჟის დახასიათებას, მასწავლებლის დახმარებით ტექსტიდან სათანადო არგუმენტის მოყვანას.	შეძლო პერსონაჟის დახასიათება, თუმცა გაუჭირდა ტექსტიდან სათანადო არგუმენტის მოყვანა.	პერსონაჟის დახასიათებლად შეძლო ტექსტიდან სათანადო არგუმენტის მოყვანა.

დანართი 2.

გააფერადე შესაბამისი სმილი	ღიას	ნაწილობრივ	არა
გავიგე ტექსტის შინაარსი.			
გავიმდიდრე ლექსიკური მარაგი.			
ტექსტში ასახული ამბავი დავაკავშირე პირად გამოცდილებასთან.			
გაკვეთილზე ვიყავი აქტიური.			

სამოღლო გაკვეთილი

„ბედნიერი ერი“ და ბედნიერი ერი

გია მურღულია წერდა ამას წინათ: „ყველა ჩვენგანმა, ალბათ, საკუთარ თავს უნდა დაუსვას კითხვა – ვინ არის დღეს ჩვენი ილია ჭაჭაჭაძე, რამდენად კარგად ვიცნობთ მას? ეს ერთი. მეორე – რამდენად ვენდობით მის ნაზრევს და რამდენად ვიყენებთ ყოველდღიურ ცხოვრებაში ან ვითვალისწინებთ მის რეკომენდაციებს. რა თქმა უნდა, მე იმის თქმა არ მსურს, რომ რაც ილია ჭაჭაჭაძემ გვითხრა, ეს არის პანაცეა დღევანდელი მისთვის, იმიტომ რომ, მისი გარდაცვალებიდან საუკუნეზე მეტი გავიდა, მაგრამ თუკი ვამბობთ, რომ ილია ჭაჭაჭაძე ახლაც არის საზოგადოების გზამკვლევი, მაშინ ეს დავასაბუთოთ, რაღაცა პრაქტიკით მაინც. ეს კითხვა არსებობს და მოდით ვეცადოთ, პასუხი გავცეთ მას“. ამ კითხვაზე პასუხის გაცემის მცდელობა იყო მეთერთმეტე კლასში ილიას „ბედნიერი ერი“ თემაზე ჩატარებული გაკვეთილი, რომელშიც სწორედ იმის წარმოჩენა ვცადეთ, რომ „ბედნიერ ერი“, როგორც ერთ-ერთი კრიტიკოსმა უწოდა – „ერთ-ერთ ყველაზე მწარე ლექსს“, დღესაც არ დაუკარგავს აქტუალობა, დღესაც გაფრთხილებად ჟღერს და ვაი, რომ არც დღეს გვესმის მისი მამხილებელი შეძახილი, დღესაც ვამჯობინებთ ნაკლისათვის თვალის არიდებას, დღესაც „უმეცარი სიყვარული“ მიგვაჩნია სიქველედ, დღესაც დასაძლევია გვაქვს შემგუებლობა, მორჩილება, ინერტულობა, დღესაც დასაფარი და მისაფურჩხელები კი არა, სამხილებელი და მერე სამკურნალო უამრავი წყლული, დღესაც ჰაერივით სჭირდება ერს მართალი სიტყვა.

გთავაზობთ ამ გაკვეთილის გეგმას:

მასწავლებლის სახელი, გვარი: ლეილა ხონელიძე
საბანო: ქართული ენა და ლიტერატურა
სწავლების საფეხური/კლასი: საშუალო, მე-11გ
მოსწავლეთა რაოდენობა: 28
გაკვეთილის თემა: ილია ჭაჭაჭაძე „ბედნიერი ერი“
გაკვეთილის მიზანი:

- შესწავლილი ტექსტის საფუძველზე ნაწარმოებში ასახული მნიშვნელოვანი პრობლემების შესახებ მსჯელობა;
 - ილიას, როგორც „მცდომი ქვეყნისათვის“ მართალი სიტყვის მთქმელის, ძირითადი სათქმელისა და მიზანდასახულობის განსაზღვრა;
 - მხილებისა და განკითხვის არსში გარკვევა და „ბედნიერი ერი“ მამხილებელი პათოსის ამოცნობა;
 - ლექსში გადმოცემული საკითხის დაკავშირება ადრე შესწავლილ ნაწარმოებებთან: „მგზავრის წერილი“, „კაცია-ადამიანი“, „ოთარაანთ ქვრივი“, „რა ვაკეთეთ, რას ვმერებოდით“.
- ძარბაზი XI.5.** მოსწავლემ უნდა შეძლოს სხვადასხვა ეპოქის ტექსტების გაანალიზება მათში ასახული ინფორმაციის, თემების, იდეებისა და პრობლემეტიკის თვალსაზრისით.
- ძარბაზი XI.10.** მოსწავლემ უნდა შეძლოს სხვადასხვა სახის ესეს დანერგვა.
- ძარბაზი XI.13.** მოსწავლემ უნდა შეძლოს ადეკვატურად გამოიყენოს სათანადო ენობრივ-გრამატიკული საშუალებები სხვადასხვა სახის ტექსტების შესაქმნელად.
- ძარბაზი XI.14.** მოსწავლემ უნდა შეძლოს წერის სტრატეგიების გამოყენება ნაწერის ორგანიზებისათვის.

№	აქტივობის აღწერა	გამოყენებული მეთოდი/მეთოდები	კლასის ორგანიზების ფორმა/ფორმები	სასწავლო რესურსი	დრო
1.	ა) მისალმება, კლასის ორგანიზება ბ) გაკვეთილის თემის, მიზნისა და შეფასების კრიტერიუმების გაცნობა	ვერბალური	მთელი კლასი	დაფა, შეფასების რუბრიკები	2წთ
2.	საშინაო დავალების შემოწმება (მოსწავლეებს საშინაო დავალებად წასაკითხად ჰქონდათ მიცემული ილია ჭაჭაჭაძის ლექსი „რა ვაკეთეთ, რას ვმერებოდით“, რომლის მიხედვითაც უნდა დაეწერათ ესე: „მეცხრა-მეტე საუკუნის საბედისწერო შეცდომები“.	ინდივიდუალური კითხვის	ინდივიდუალური		5წთ
3.	წინარე ცოდნის შემოწმება. წინარე ცოდნის გასაქმურებლად ვუსვამ კლასს შეკითხვებს: 1) თქვენ მიერ შესწავლილი ნაწარმოებების მიხედვით, იყო თუ არა მე-19 საუკუნის საქართველო „მცდომი ქვეყანა“? 2) ილია ამბობდა: „ვაჟკაც იგია, ვინც მართალს ეტყვის ქვეყანას მცდომსაო“. ეუბნებოდა თუ არა თავად ილია მართალს მცდომ ქვეყანას? 3) რა იყო ეს – მხილება თუ განკითხვა? რით განსხვავდება მხილება განკითხვისაგან? 4) ილიას რომელი ნაწარმოებები ისწავლეთ და რა იყო ის სიმართლე, რომელსაც ამ ნაწარმოებებით ეუბნებოდა ილია მცდომ ქვეყანას?	ზეპირი მსჯელობის, კითხვა-პასუხის	მთელი კლასი	შეკითხვები	6წთ
4.	ასოციაციური კავშირების რუკის შედგენა: ასახსნელი ლექსის სათაურზე დაკვირვების შემდეგ, კლასი მსჯელობს, რა არის საჭირო იმისათვის, რომ ერს ერქვას ბედნიერი და რამდენიმე ბავშვი საკუთარ მოსაზრებას მიაწერს ასოციაციური კავშირების რუკას (ერთნაირი მოსაზრებების გამეორების გარეშე).	ასოციაციური კავშირების რუკის შედგენის	მთელი კლასი	დაფა, ცარცი	2წთ

5.	ლექსის აუდიოჩანაწერის მოსმენა	აუდიოების	მთელი კლასი	ლექსი, პროექტორი	3წთ
6.	წყვილებში მუშაობა: წყვილები სახელმძღვანელოდან დამოუკიდებლად კითხულობენ ლექსს, ერთი ინერს ტექსტიდან დადებითი შინაარსის ეპითეტებს, რომლებითაც ილია ქართველ ერს ახასიათებს, მეორე – უარყოფითი შინაარსისას. რამდენიმე წყვილის მიერ ნაკარნახევი ეპითეტები განანიღდება ფლიფარტზე დატანილ ტიპაგრამაში.	წერიტი მეთოდი – ლექსიდან დადებითი და უარყოფითი შინაარსის ეპითეტების დაჯგუფება	წყვილები	სახელმძღვანელო, ტიპაგრამა, ფლიფარტი	5წთ
7.	კითხვა-პასუხი. კლასი მსჯელობს: ა) რატომ შეიძლება, ბედნიერი ერი უწოდოს ირონიულად პოეტმა ამ თვისებებით შემკულ ერს? ბ) რატომ არის ნაკლი ის, რაც თქვენ დადებითი შინაარსის ეპითეტებად ამოიწერეთ? გ) როდის იქცევა მადლიერება, უწყინარობა, წესიერება უარყოფითი დატვირთვის მქონედ? დ) რისი ნიშანია ერის თვინიერება და მორჩილება, ნახუნჯორ-ცხენთან მიმგავსებულობა? ე) რაში გამოიხატება „გულწილისა“ და „ლმობიერის“ უარყოფითი მნიშვნელობა? ვ) ქართველთა რა მანკიერებებს ამხელს ილია? ზ) ვინ არის ლექსის კრიტიკული განსჯის ობიექტი? თ) ხომ არ არის ილია განზე მდგომი მკაცრი ბრალმდებელი, რომელმაც თავი გაიანაპირა კრიტიკის ობიექტისაგან? ი) რა გარწმუნებთ ამაში?	ზეპირი მსჯელობის, კითხვა-პასუხის	მთელი კლასი		7წთ
8.	ილიას „ბედნიერი ერი“ და მიხილ ქვეთარაძის ლექსის „ჩვენისთანა ბედნიერი განა არის სადმე ერი?!“ შედარება, მე-19 და 21-ე საუკუნეში დაწერილი ლექსების მსგავსება-განსხვავებაზე მსჯელობა და ფლიფარტზე დატანილ ვენის დიაგრამაზე მსგავსება-განსხვავების შეფასება	დიაგრამით შედარება	ინდივიდუალური	ფლიფარტი	6წთ
9.	ლექსის შემჯავამებელ-განმამტკიცებელი ანალიზი. ა) რა არის ამ ლექსის მთავარი სათქმელი? ბ) რა არის ის სიმართლე, რომელსაც ილია ამ ლექსით ეუბნება მკითხველს? გ) რა იყო ამგვარი მწარე სიმართლის მიზანი? დ) საიდან ჩანს, რომ ილიას მიერ ჩამოთვლილი მანკიერებები მთელი ერისთვის დამახასიათებელი საყოველთაო მოვლენაა? ე) კიდევ რომელ ნაწარმოებში ამხელდა ილია ქართველთა უამრავ ნაკლს? ვ) მარტო მამხილებელი იყო ილია, თუ „ბედნიერი ერი“ ულმობელი განაჩენისაგან თავდახსნის გზასაც აჩვენებდა ქართველებს? ზ) როგორ ილიას ხედავს ამ ლექსიდან მკითხველი?	ზეპირი მსჯელობის, კითხვა-პასუხის	მთელი კლასი		7წთ
10.	საშინაო დავალების მიცემა – „რაფთ“ მეთოდის მიხედვით შექმნილი წერიტი ნამუშევარი. როლი: ვინ ხარ შენ როგორც ტექსტის ავტორი? (ილიას ეპოქის რომელიმე ქართველი, 21-ე საუკუნის ქართველი, ილიას რომელიმე კრიტიკოსი) ა უ დ ი ტ ო რ ი ა / მ კ ი თ ხ ე ე ლ ი: ვის სწერ? (შენს თანამედროვე ქართველებს, საკუთარ თავს, ილიას...) ფ ო რ მ ა ტ ი: რა ფორმატში აპირებ წერას?(დღიურის ჩანაწერის, საგაზეთო წერილის, პირადი წერილის...) თ ე მ ა: რის შესახებ წერ? რას ეხება შენი ნაწერი? (ილია ჭაჭაჭაძის ლექსს „ბედნიერი ერი“)	დავალების შინაარსის წერილობითი სახით მიცემა	მთელი კლასი	ფლიფარტი	15წთ
11.	მოსწავლეთა შეფასება	განმავითარებელი, განმსაზღვრელი	ინდივიდუალური	შეფასების რუბრიკები	1წთ

სამოღვაწეო გაკვეთილი

გაკვეთილის ბოლოს მისაღწევი შედეგები:

- მოსწავლეები შეძლებენ:
ა) „ბედნიერ ერში“ ასახული მნიშვნელოვანი პრობლემების შესახებ მსჯელობას;
ბ) „მცდომი“ ქვეყნისათვის მართალი სიტყვის მითქმელი ილიას სათქმელისა და მიზანდასახულობის ამოცნობას;
ვ) მხილებისა და განკითხვის განსხვავებასა და „ბედნიერი ერის“ მამხილებელი პათოსის ამოცნობას;
გ) ლექსში ნამოჭრილი საკითხების დაკავშირებას ადრე შესწავლილ ნაწარმოებებთან.

შეფასება: საგაკვეთილო პროცესში ჩართულობა

საგაკვეთილო პროცესში ჩართულობის შესაფასებელი კრიტერიუმები

Table with 3 columns: Criteria, Indicators, and Scores. Rows include 'Active participation', 'Independent work', and 'Self-reflection'.

ესის შეფასების კრიტერიუმები

Table with 4 columns: Criteria, Indicators, Scores, and Total. Rows include 'Assessment of the author's attitude', 'Assessment of the author's style', 'Assessment of the author's language', 'Assessment of the author's structure', and 'Assessment of the author's content'.

ლეილა ხონელიძე

სისბ ქ. ფოთის ილია ჭავჭავაძის სახელობის №5 საჯარო სკოლის ქართული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელი

გამოყენებული ლიტერატურა:

- 1. ბაქრაძე აკაკი, „ილია ჭავჭავაძე“, თბ., 1984;
2. დოიაშვილი თეიმურაზ, „ბედნიერი ერის“ – სტრუქტურა და საზრისი, წიგნი: ილია ჭავჭავაძე-170, თბ., 2007;
3. კაციაძე კახა, „ილიას ეპოქა და დღევანდლობა“, წიგნი: ილია ჭავჭავაძე-170, თბ., 2007.

სპორტი

მაინს უბედლოდ დარჩენ

საქართველოს 17-წლამდელ ფეხბურთელთა ნაკრები ყოჩაღად კი ჩაება მინსკში მიმდინარე „განვითარების თასის“ გათამაშებაში თანატოლთა შორის – დამაჯერებლად მოიგო ჯგუფური ეტაპი, მაგრამ წააგო დასკვნითი ორი შეხვედრა და საბოლოოდ მაინც უმედლოდ დარჩა, მეოთხე ადგილით დაასრულა გამოხველა.

ჩვენი ნაკრების მეტოქეები, ჯგუფურ ეტაპზე, ისრაელი, მოლდოვა და ისლანდია იყვნენ. მათთან ზურაბ ხიზანიშვილის შეგირდებმა იოლად გაიმარჯვეს. თავდაპირველად ისლანდიას შეხვედრენ და დამაჯერებლად მოუგეს: 3:0. კუნძულელთა კარში გოლები ლუკა ტორონჯაძემ, შორეული დარტყმებით კი გიორგი აბუაშვილმა და ირაკლი აზროვა გაიტანეს. ამას ისრაელთან მარცხი მოჰყვა – 0:2, როცა მეორე ტაიმში მეტოქის ზენოლას ვერ გაუშველით.

ბოლო ტურის წინ ჯგუფში მეტად საინტერესო ვითარება შეიქმნა – ოთხივე გუნდს თითო მოგება და 3-3 ქულა ჰქონდა. ამდენად, დარჩენილი მესამე თამაში ოთხივესთვის სასიცოცხლო მნიშვნელობისა გახლდათ – ყველა გუნდს აუცილებლად მოგება სჭირდებოდა, თორემ ფრეც კი არ იძლეოდა ნახევარფინალში გასვლისა და ტიტულისთვის ბრძოლის გარანტიას, რადგან ამ შემთხვევაში მხოლოდ მენს თავზე აღარ იყავი დამოკიდებული, სხვა შეხვედრების შედეგსაც დიდი მნიშვნელობა ენიჭებოდა. თანაც, ბურთების უკეთესი სხვაობა, ანუ, რაც შეიძლება, დიდი ანგარიშით მოგებაც სასურველი იყო, რადგან სატურნირო მდგომარეობიდან გამომდინარე, ცხადად ჩანდა, რომ ბურთების უკეთესი სხვაობაც ფრიად მნიშვნელოვანი ფაქტორი იქნებოდა.

ბოლო ტურში ჩვენები მოლდოვას ხვედრდნენ, რომელმაც დასაწყისში ისრაელს 2:1 აჯობა. საბედნიეროდ, ქართველმა ჭაბუკებმა ეს შეხვედრა აღმავლობით ჩაატარეს, ორივე ტაიმში თითო გოლი გაიტანეს და 2:0 მოიგეს. პირველი გოლი მართლაც რომ მშვენიერი გამოდგა – ნიკა კოკიაძე შორეული, უძლიერესი დარტყმით უშანსოდ დატოვა ვლახთა მეკარე, თუმცა სილამაზე არც მეორე გოლს დაეწინებოდა: მეორე ტაიმში საჯარიმოში მარჯვნიდან შეჭრილმა თორნიკე მორჩილაძემ სოლო რეიდი ზუსტი დარტყმით დააგვირგვინა.

იმავე დღეს ისრაელმა და ისლანდიამ ერთმანეთში ფრედ ითამაშეს და საქართველოს ნაკრებმა ჯგუფური ეტაპი 6 ქულით მოიგო, მეორე ადგილი და ნახევარფინალის საგზური კი საბოლოოდ ბურთების უკეთესი შეფარდების გამო ისრაელს ერგო.

ნახევარფინალში ჩვენი გუნდის მეტოქე მასპინძელი ბელარუსი აღმოჩნდა, რომელიც მეორე ქვეჯგუფში მეორე ადგილზე გავიდა. სამწუხაროდ, ამის შემდეგ ჩვენები ვერაფერს გახდნენ და ზედიზედ ორი თამაში წააგეს: ჯერ ბელარუსთან დამარცხდნენ – 0:3, მესამე ადგილისთვის პაექრობა კი სლოვაკეთთან 0:2 დაიშეს.

ჩვენი ნაკრებისთვის ეს ტურნირი ევროპის ჩემპიონატის შესარჩევი ეტაპისთვის მოსამზადებელი ციკლის ერთი შემადგენელი ნაწილი იყო. აღნიშნულ რაუნდში ჩვენები მიმდინარე წლის შემოდგომაზე – 13-19 ნოემბერს პორტუგალიაში ითამაშებენ, სადაც მათი მეტოქეები მასპინძელი პორტუგალია, უკრაინა და ალბანეთი იქნებიან. სპეციალისტებმა ეს ოთხეული თავიდანვე მონათლეს „სიკვიდილის ჯგუფად“, თუმცა არის ერთი გარემოება, რომელიც, შესაძლოა, დამამედებელი იყოს: ფინალურ სტადიაზე ჯგუფების 2-2 საუკეთესო და მესამეადგილოსანთაგან ერთიც საუკეთესო გადის. ჩვენებმა თუ შეძლეს სასწაულის მოხდენა და ჯგუფში მეორე ადგილზე გავიდნენ, ხომ კარგი, თუ არადა, შანსი ექნებათ, გახდნენ საუკეთესო მესამე გუნდი.

მარნეულელი ახალგაზრდები მშვილდოსნობის რუკაზე

ორიოდ დღის წინ მარნეულში ჩატარდა საქართველოს მშვილდოსანთა ზამთრის ანუ დარბაზის ჩემპიონატი, რომელიც არაოლიმპიურ, 18-მეტრიან დისტანციაზე ტარდება. ეს იყო მთავარი შესარჩევი შეჯიბრება ამავე ასაკის მშვილდოსანთა ევროპის ზამთრის ჩემპიონატისთვის, რომელსაც თებერვალ-მარტის მიჯნაზე თურქული სამსუნი უმასპინძლებს.

თავად მარნეულის გამოჩენა მშვილდოსნობის რუკაზე მისასაღამებელი და სასიხარულო ფაქტია, ვინაიდან დღემდე იქ არ ყოფილა სპორტის ეს სახეობა განვითარებული. ვერ ვიტყვით, რომ ახლა ბუმი, მაგრამ ასეთი ტურნირები ინტერესს ნამდვილად გააღვივებს. რაც მთავარია, იქაურებს აქვთ სურვილი და დიდი სიამოვნებითაც დაეხმარნენ საქართველოს მშვილდოსნობის ფედერაციას ჩემპიონატის ორგანიზებაში. თანაც, მასპინძლობას და საორგანიზაციო საკითხებს თავი კარგად გაართვეს.

ჩემპიონატი ორ ასაკობრივ კატეგორიაში – უფროსებსა და ახალგაზრდებში გაიმართა, თუმცა ჩვენი გაზეთის მკითხველთა ყურადღებას ახალგაზრდების ტურნირზე შევაჩერებთ, რომელიც საკმაოდ საინტერესოდ წარიმართა. იქნებ მარნეულში მთლად ახალი კადრები არ გამოჩენილან, მაგრამ ლიდერთა შორის, ნუმერაციის მხრივ, გარკვეული გადაადგილებები კი მოხდა. ასე მაგალითად, ბიჭებში გაიმარჯვა აჭარის ნაკრების ნევერმა მირიან ნულუკიძემ – საკვალიფიკაციო ეტაპიც მოიგო და არც პლეი ოფში დაულო ვინმეს ტოლი. მან შესარჩევი ეტაპი 568 ქულით მოიგო და გვარიანად ჩამოიტოვა უახლოესი მდევარი, თბილისელი თემურ მაკიევი – 557. მესამეზე ამ ასაკის აქამდელი ლიდერი ანრი

ბასილაძე (აჭარა) გავიდა 550-ით. ამ ასაკობრივ კატეგორიაში აჭარული ფინალი გაიმართა, რომელშიც ნულუკიძემ სწორედ ბასილაძეს აჯობა – 6:2, ამ უკანასკნელმა ვერცხლი აიღო. მესამეზე მაკიევი გავიდა. იგი ჯერ 14 წლისაა და პირველ ნაბიჯებს დგამს მშვილდოსნობაში. აქედან გამომდინარე, მისი გამოსვლაც საყურადღებოა. აღსანიშნავია, რომ თემური მწვრთნელ გია მაკიევის შვილია. ამასთან, ისერის მისი უფროსი დაც, რომელიც გოგონებში გამოვიდა.

ოქრო ამ ასაკის გოგონებშიც აჭარის ნაკრებმა დაისაკუთრა, რაც ნინო ეგვინიძის დამსახურებაა. ნულუკიძის დარად, მარნეულში ისიც ყველაფერში პირველი იყო – მოიგო საკვალიფიკაციო ეტაპი, თუმცა მანამდე ცალკეულ სერიებშიც ორივეს პირველი იყო (შეგახსენებთ, რომ ორ-ორჯერ ისერიან 18-მეტრიან დისტანციაზე) და საბოლოოდ ფინალშიც გაიმარჯვა.

ეგვინიძის თავიდან ბოლომდე ღირსეული მეტოქეობა გაუწია თბილისელმა მედეა გვინიძემ, რომელიც ორივე პარამეტრით მეორე იყო. შესარჩევი ეტაპი ეგვინიძემ 551 ქულით მოიგო, გვინიძემ 528-ით დაასრულა, მესამეზე კი თბილისელი ვერიკო მაკიევი გავიდა 522-ით.

პლეი ოფი ყველაზე დამაჯერებლად ისევ ეგვინიძემ და გვინიძემ განვლეს, რომლებმაც მოიპოვეს ფინალში გამოსვლის უფლება. იქ საკმაოდ დაძაბულ პაექრობაში 6:4 ეგვინიძემ იმარჯვა. აი, ბრინჯაოს მედალი კი აჭარის ნაკრების კიდევ ერთმა წევრმა, ლინდა ხალვაშმა მოიპოვა, მან გადამწყვეტ პაექრობაში კიდევ უფრო დრამატულ პაექრობაში, გადასროლაში 6:5 დაამარცხა თბილისელი მირანდა კვერნაძე.

რუბრიკის უძღვება ირაპლი თაყაიძე

ქართული მეცნიერების უმთავრესი მიზანი ერთიან ევროპულ სივრცეში ინტეგრირებაა

ლალი ჯელაძე

განათლების რეფორმის ფარგლებში მეცნიერების მიმართულებით დაგეგმილი სიახლეები განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის მინისტრმა, **მიხეილ ბატიაშვილმა**, მინისტრის მოადგილე **ირინა აბულაძემ** და შოთა რუსთაველის საქართველოს ეროვნული სამეცნიერო ფონდის გენერალურმა დირექტორმა, **ზვიად გაბისონიამ** საზოგადოებას, 30 იანვარს გააცნეს.

მიხეილ ბატიაშვილმა განაცხადა, რომ განათლებაში მაღალი ხარისხის მისაღწევად აუცილებელია მეცნიერების განვითარებისთვის ხელშეწყობა და ამ სფეროში ახალგაზრდების მაქსიმალურად ჩართულობა, უმთავრესი კი – ევროპულ სამეცნიერო სივრცეში ინტეგრირება: „უკვე დაიწყო მუშაობა და ინტენსიურად მიმდინარეობს კონსულტაციები, რომ, გარკვეული პერიოდის შემდეგ, საქართველო ერთიანი ევროპული სამეცნიერო სივრცის ნაწილად მოიაზრებოდეს. პირველ რიგში, ეს გულისხმობს სამეცნიერო პროექტების განხორციელებას და ქართველი მეცნიერების ჩართულობას ევროპულ სამეცნიერო სივრცეში. ფაქტობრივად, ნებისმიერი უნივერსიტეტის ქართველი მეცნიერი შეიძლება ჩაერთოს ევროკავშირის ქვეყნის სამეცნიერო კვლევაში. ასეთი ტიპის ინტეგრირება მართლაც წარმოადგენს შესაძლებლობებს უხსნის მეცნიერებს და რაც მთავარია, კიდევ მეტ ევროპულ მეცნიერს გააჩენს საქართველოს კვლევით სივრცეში. ყველაფერს გავაკეთებთ იმისთვის, რომ რაც შეიძლება მეტ ქართველ მეცნიერს მივცეთ შესაძლებლობა, ევროპულ მეცნიერებთან ერთად, მეტ წარმატებას მიაღწიონ.“

განათლების მიმართულებით დაწყებული რეფორმის ფარგლებში, განათლების სამინისტრომ, შოთა რუსთაველის საქართველოს ეროვნულ სამეცნიერო ფონდთან და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან მუშაობის შედეგად, მეცნიერების მიმართულებით, რამდენიმე მნიშვნელოვანი პრიორიტეტი განსაზღვრა:

- ✓ ევროკავშირის კვლევების და ინოვაციის სისტემასთან მეტი ინტეგრაცია, ტექნოლოგიურ და ინოვაციურ კვლევებში სამეცნიერო ეფექტიანობის სტანდარტებისა და პრინციპების დანერგვა, მეცნიერების პოპულარიზაცია და ახალგაზრდა მეცნიერთა ხელშეწყობა, მეცნიერების დაფინანსების მოქნილი და ეფექტური სქემების შემუშავება, მეცნიერებასა და კერძო სექტორს შორის თანამშრომლობის ინიცირება და განვითარების ხელშეწყობა, სამეცნიერო კვლევების შედეგების კომერციალიზაცია.
- ✓ ახალგაზრდა მეცნიერთა ხელშეწყობის მიზნით, 2019 წელს, საგრანტო კონკურსის ბიუჯეტი საგრძობლად გაიზარდა. დაგეგმილია სახელობითი სტიპენდიების დანერგვა და კვლევითი ვიზიტების დაფინანსების გაზრდა (ERC, DAAD, ფრანგული ინსტიტუტი და სხვ).
- ✓ საერთაშორისო თანამშრომლობის გასაძლიერებლად, 2019 წელს, ფონდი ევროკომისიის ინიციატივაში (EURAXESS) საქართველოს განვერიანებას გეგმავს. ამ მიზნით შეიქმნება EURAXESS-Georgia პორტალი, რომელიც EURAXESS-ის პანევროპულ პორტალთან ინტეგრირდება. პორტალი ამჟამად 40-ზე მეტი ქვეყანაა ჩართული. EURAXESS-ში ჩართვა ქართველ მეცნიერებს კარიერულ ზრდაში შეუწყობს ხელს, აგრეთვე, საქართველოში უცხოელ სტუდენტებს მოიზიდავს.
- დაგეგმილია რეცენზირებადი ელექტრონული სამეცნიერო ჟურნალის „საქართველოს მეცნიერების“ (Georgian Science) გამოცემა, რომლის რედაქციის წევრები, ქართველებთან ერთად, უცხოელი მეცნიერებიც იქნებიან. ჟურნალი საქართველოს სამეცნიერო პროდუქტის საერთაშორისო სამეცნიერო სივრცეში გატანას უზრუნველყოფს.
- ✓ სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობის მიზნით, მეცნიერების მენეჯმენტში ევროპული კვლევების საბჭოს – ERC – სტანდარტები, ბლოკჩეინი და 3D ტექნოლოგიები დაინერგება. ასევე, გაძლიერდება უცხოელი ექსპერტების როლი კვლევების

შედეგების შეფასების პროცესში; ხელი შეეწყობა კვლევების კომერციალიზაციას და მეცნიერებასა და კერძო სექტორს შორის თანამშრომლობის გაღრმავებას.

- ✓ სახელმწიფო სრულად დააფინანსებს საქართველოს უნივერსიტეტებისა და სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტებისათვის ELSEVIER-ის სამეცნიერო ბაზებზე წვდომას როგორც სახელმწიფო, ისე კერძო უნივერსიტეტებისთვის. აქამდე მხოლოდ სახელმწიფო უმაღლესი სასწავლებლები ფინანსდებოდა, ნელს პირველად დაფინანსდება კერძო უმაღლესებიც.
- იზრდება საგრანტო დაფინანსება, რაც იმას ნიშნავს, რომ ახალგაზრდა მეცნიერებისთვის ფონდს რამდენიმე გრანტი აქვს, საუბარია დოქტორანტებზე და პოსტდოქტორანტებზე. რუსთაველის ფონდის დირექტორი **ზვიად გაბისონია** ამბობს, რომ **DAAS** და **ფრანგულ ინსტიტუტთან** არსებული ერთობლივი სამეცნიერო გრანტების ოდენობისა და ვადების განსაზღვრა დამოკიდებული იქნება კონკრეტულ საგრანტო პროექტებზე, რომელიც შეიძლება იყოს ერთნაირი, ორნაირი და მეტი. იგი მნიშვნელოვან სიახლედ მეცნიერების მიმართულებით პრიორიტეტიზაციის დაწყებას ასახელებს, რაც 90-იანი წლების შემდეგ, ჩვენს ქვეყანაში, არ გაკეთებულა. „ძალიან რთული ამოცანაა და შესაბამისად, არ გვირდება, რომ ინდივიდუალურად მივიღოთ გადაწყვეტილება. ამიტომ, ორმაგობიდან ვინც უნივერსიტეტების სამეცნიერო სივრცეში შეხვედრება. ქართველ მეცნიერებთან გვექნება ინტენსიური დისკუსიები. ჩვენი მიზანია, ფუნდამენტური მეცნიერებები ისე განვითაროთ, რომ მოხდეს მათი გარდაქმნა გამოყენებით კვლევების ნაწილში და საბოლოოდ, კომერციულ ტრანსფერებში.“
- ფონდის დირექტორმა იმ ბიუროკრატიულ ბარიერებზეც ისაუბრა, რომელიც, განსაკუთრებით საგრანტო განაცხადებთან დაკავშირებით ჩნდება. „პირველ რიგში, საგრანტო განაცხადებში ტექნიკური ხარვეზების დადგენის გამარტივებას ვაპირებთ. მეცნიერებს გარკვეულ ვადას მივცემთ ტექნიკური ხარვეზის გამოსასწორებლად. შესაბამისად, სრული აქცენტობა საგრანტო განაცხადის შინაარსობრივ ნაწილზე გადავა. აქედან გამომდინარე, აღარ დაიბლოკება ისეთი ტიპის პროექტები, რომლებიც მხოლოდ ტექნიკური ხარვეზის გამო ჩერდებოდა. სამწუხაროა, რომ წლების განმავლობაში, ბევრი საგრანტო პროექტი არა შინაარსობრივ ნაწილის, არამედ სწორედ ტექნიკური ნაწილის გამო დაიბლოკა.“

კითხვას, თუ როგორ აპირებს ფონდი კერძო სექტორის მოზიდვას და ჩართვას სამეცნიერო-კვლევით პროცესში, **ზვიად გაბისონია** პასუხობს, რომ ეს ძალიან რთული ამოცანაა, რადგან „ჩვენ უნდა შევძლოთ, კერძო სექტორის სამეცნიერო პოტენციალითა და მეცნიერებით დაინტერესება. რა თქმა უნდა, ვერ ვაძლეობთ სამეცნიერო კვლევებში ჩართვას, ამიტომ მეცნიერებამ და კერძო სექტორს ისეთი ტიპის პროექტები უნდა შეთავაზოს, რომ ისინი თავად დაინტერესდნენ მათი დაფინანსებით.“

რა ოდენობით განისაზღვრება სახელობითი სტიპენდიები? როგორც ფონდის ხელმძღვანელმა გვითხრა, მიიღეს გადაწყვეტილება, რომ კონკურსი შეიძლება სამეცნიერო მიმართულებაზე გამოაცხადონ. შესაბამისად, შეარჩიეს სახელობითი სტიპენდიები, რომელსაც გამარჯვებულები წლის განმავლობაში მიიღებენ. „სტიპენდიებს ისეთი ქართველი მეცნიერებისა და მამულშვილების სახელი დავარქვით, რომ დარწმუნებული ვართ, მთელი ცხოვრება იამაყებენ ამით. ეს, რასაკვირველია, დიდი სტიმულია მათთვის და ჩვენი მეცნიერებისთვის – პოპულარიზაცია. სტიპენდიების გარდა, გვირდება სამეცნიერო წლის ჯილდოს დაწესებაც, რომელიც ორ წელიწადში ერთხელ გაიცემა. წარმატების კოეფიციენტის დადგენა და გაზომვა არა კონკრეტული ადამიანების სამეცნიერო ბიოგრაფიებით, როგორც აქამდე იყო, არამედ იმ სამეცნიერო მიღწევებით, რაც მოცემულ ორი წლის განმავლობაში ექნება. წლის განმავლობაში, სტიპენდიებისთვის გათვალისწინებულია, დაახლოებით, 12 ათასი ლარი. შესაბამისად, გამარჯვებულები ათას ლარიან სტიპენდიას მიიღებენ.“ – აღნიშნა ფონდის დირექტორმა.

2019 წელს ჩაფიქრებულია ახალი კონკურსების ჩატარება, რომელთა მიზანი ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების მოსწავლეთა მეტი ჩართულობა სამეცნიერო კვლევებში. „მეცნიერება უნდა გახდეს ქვეყნისთვის პრიორიტეტული“ – ითქვა პრეზენტაციაზე.

ირინა აბულაძე: „ძალიან მნიშვნელოვანია სკოლები დაახლოვდნენ უნივერსიტეტებთან და კვლევით ინსტიტუტებთან. უამრავი შესაძლებლობაა, რასაც ადგილზე შეიძლება გაეცნონ ჩვენი მოსწავლეები და დაინტერესდნენ. მეცნიერება ცნობის-მოყვარეობით, კვლევის და ძიების უნარებით იწყება, ამიტომ ამ მიმართულებით აუცილებლად ვითანამშრომლებთ.“

დავით ლორთქიფანიძე, ეროვნული მუზეუმის გენერალური დირექტორი: „ყველამ უნდა იცოდეს, რომ მეცნიერება არ არის ფუფუნება, მეცნიერება არის ის, რაზეც დგას თანამედროვე მსოფლიო და პროგრესი. მეცნიერული კვლევა ყველა სფეროში უნდა ხორციელდებოდეს. ასევე, ძალიან მნიშვნელოვანია მეცნიერების პოპულარიზაცია, სულ პატარა ასაკიდანვე ამ სფეროში ჩართვა ის იმპულსია, რომელიც განავითარებს დარგს. ოპტიმისტურად ვუყურებ ამ სფეროს განვითარებას, რადგან ჩვენს ქვეყანას კვლევის დიდი პოტენციალი აქვს – ჩვენი ბუნებრივი და ინტელექტუალური მემკვიდრეობა ხშირად მსოფლიო მნიშვნელობის კვლევის ობიექტს წარმოადგენს. პრინციპულია, რომ ჩვენი ქვეყანა კვლევის ძირითადი ცენტრი იყოს, ინტეგრირებული საერთაშორისო პროგრამებში.“

